Roneklint

Af Niels Østergård (tekst og foto)

Landskabet omkring Roneklint er kendetegnet ved kystlinjen mod Præstø Fjord med klinten, Noret, de lavtliggende engområder og græsnings-landskabet på Maderne. Hertil kommer landskabsrummet mellem skovene: Bøndernes Egehoved mod vest og Store Hestehave mod øst.

Disse stærke landskabstræk er med til at gøre området unik. Det gamle landsbyområde giver sammenhæng til stedets kulturlandskab med arealfredninger, strandbeskyttelseslinjen og de store Natura 2000 værdier.

Roneklint er det sydøstlige hjørne i projektet Naturrum Præstø Fjord. I kommuneplanen udpeges størstedelen af ejerlavet som kulturmiljø med henvisninger til bl.a. de kulturhistoriske spor som udskiftningen, Batteriet, Fyret, sommerlejre på Maderne i 1920'erne og 1930'erne, FDM lejrplads ved Batteriet fra 1930'erne til 1950'erne samt søerne efter tørvegravningen syd for byen under 2. verdenskrig.

For et par år siden blev de historiske træk understreget med gendannelsen af bystævnet med 11 sten omkring egetræet ved rundkørslen.

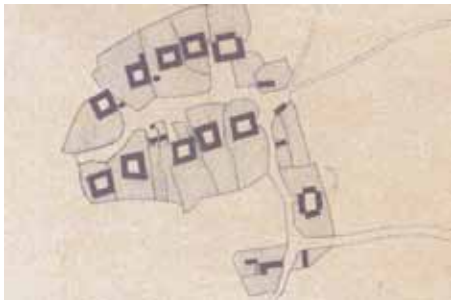

Roneklint 1797

I dag

Lokalplan 2113

Landsbyen og udskiftningen 1797

I forbindelse med udskiftningen blev 4 af landsbyens 11 gårde udflyttet, og 2 blev nedlagt. Kulturhistorisk er landsbyen speciel, idet de gamle gærder fra 1700-tallet omkring gårdene og husene, der før skulle sikre at svin og andre husdyr ikke løb ud på markerne, nu er blevet til matrikelgrænser. Kun et par udstykninger er det blevet til.

Den gamle landsby omfatter i dag 3 gårde med landbrugsjord, 2 udstykkede gårdanlæg, 11 helårshuse og 5 fritidshuse. Gårdene og 6 huse er bevaringsværdige bygninger. En af gårdene og 5 huse har gammelt bindingsværk og stråtag.

Hertil kommer et tilsvarende antal gamle bevaringsværdige bindingsværkshuse med stråtag i Fuglsang og Kohaveområdet. Langs Roneklintvej er der i begyndelsen af 1900-tallet udstykket jord til et mindre antal husmandsbrug, en for længst nedlagt købmandsbutik og senere nogle sommerhuse.

Lokalplanen udpeger 11 bevaringsværdige ejendomme, forhindrer nye udstykninger og sikrer egnstypisk skelbeplatning. Visse træer og brostensbelægninger med marksten skal bevares. Nybyggeri og ombygninger er omfattet af en række specifikke bestmmelser.

Mange forbinder Roneklint med det bevarede fyr og voldene fra det gamle batteri fra Englands-krigene. Herfra er der fine muligheder for at studere fuglenes liv i fuglereservatet.

Men på turen koncentrerer vi om landsbyens huse med gammelt bindingsværk og stråtag, men også nybyggeriet på lodsgrunden

Fyret ved Roneklint

Luftfoto over Roneklint 1950

Lokalplan for Roneklint og omegn

Den bevarende lokalplan er på flere punkter speciel. For det gamle landsbyområde er der en række specifikke bestemmelser, mens der er færre bestemmelser for bebyggelsen i det åbne land. Ændringer på de ialt 31 bevaringsværdige bygningers ydre fremtræden skal behandles som dispensationsansøgninger efter planloven. Kommunens vurdering skal tage afsæt i både arkitektoniske, kulturhistoriske og miljømæssige værdier.

Uanset lokalplanen kræver byggeri og udstykninger fortsat en landzonetilladelse.

Bestemmelserne for nybyggeri lægger vægt på:

- Krav om længehuse,
- Symetriske saddeltage,
- Tagfarve i sorte og mørkegrå farver samt rødt tegl,
- Facader med hvide og sorte nuancer samt gule farver i det åbne land og
- Bygningsdetaljer for skorste og kviste.

Roneklintvej 13

Roneklintvej 21

Roneklintvej 40

Mød forfatteren, Niels Østergård, til bogen " Fra fæste til fritid", som beskriver historien bag Roneklint fra da alle var fæstere i landbrugssamfundet til nu, hvor huse som Fyrpasserhuset er blevet til fritidshuse.

Niels Østergård vil være vores vejviser på turen rundt i Roneklint

Vi spiser vores frokost på Sydgården

Sydgården Roneklintvej 27